

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 3 febr. 1888, kl. 9 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

Till bevillningsutskottet hafva blifvit hänvisade, bland annat, dels en af Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten nådig proposition angående förhöjning af bränvinstillverkningskatten samt i tullsatserna för bränvin och tobak m. m., dels femton inom Första Kammaren och sju inom den Andra väckta motioner, innefattande förslag till ändringar i gällande tulltaxa och dermed sammanhängande ämnen.

Bland de framställningar, öfver hvilka det sålunda åligger utskottet att afgifva yttrande, har utskottet funnit sig böra till särskild, skyndsamt behandling företaga dem, som afse eller på annat sätt beröra införet af tullavgifter å spanmål. Ingen artikel är nemligen i så hög grad som spanmål utsatt för faran, att under nuvarande förhållanden, då tullskyddspartiets kända öfvervigt inom Riksdagen ställer i utsigt spanmålstillars införande, dröjsmål med afgörandet af frågan om tull å spanmål skall medföra en genom öfverdrifven spekulation stegrad införet af denna artikel och sålunda åtminstone för innevarande år väsentligen förlama de åsyftade verkningarna af tilläfventyrs beslutade spanmålstillar. I ett land såsom vårt, der 84 procent af befolkningen äro bosatta på landsbygden och jordbruket obestriddligen utgör modernäringen, hvars trygga och bergade ställning måste så väl i statsfinansiellt som socialt hänseende bilda underlaget för landets ekonomiska oberoende och fortgående utveckling, ingå för öfrigt spanmåls-

tullar med sådan nödvändighet i ett skyddstullsystem, att utskottet ansett frågan om ett allmännare införande af skyddstullar stå eller falla med frågan om införande af tull å spannmål.

Några bevis därför, att jordbruksnäringen, likasom de flesta öfriga näringar, för närvarande lider under trycket af synnerligen stora ekonomiska svårigheter, anser sig utskottet icke behöfva anföra. Utskottet vill endast fästa uppmärksamheten derpå, att den i vårt land intecknade gälden under de senare åren varit stadd i ett nästan jemnt stigande. Då den intecknade gälden är 1876 utgjorde i rundt tal 864 millioner kronor, motsvarande 33,1 procent af det fast egendom samtidigt åsatta taxeringsvärde, utgjorde densamma år 1886, likaledes i rundt tal, 1,450 millioner kronor, motsvarande 41,7 procent af det för samma år gällande taxeringsvärdet. Besinnar man nu, till hvilken höjd taxeringsvärdena blifvit uppdrifna, skall man finna, att förhållandet emellan beloppet af gälden och den därför intecknade egendomens verkliga värde ställer sig ännu ofördelaktigare och rätteligen uttryckes genom ett ännu större tal än 41,7 procent.

Till räddning undan denna med undergång hotande ställning angifva tullskyddets motståndare åtskilliga utvägar. Man uppmanar jordbrukaren att afstå från odlandet af höstsäd och i stället egna sig åt produktion af vårsäd eller åt kreatursafvel och tillverkning af mejeriprodukter.

Utom det att för de flesta jordbrukare nästan oöfvervinneliga praktiska svårigheter skulle möta vid en öfvergång till odling af uteslutande vårsäd, får man, vid bedömandet af värdet utaf det landtbrukaren gifna rådet, icke förglömma, att äfven odlandet af hafre numera blifvit mindre lönande. Medelpriset för en kilogram hafre utgjorde å Stockholms börs i mars månad år 1887 9,1 öre (= 77,2 öre per lisp.) men sjönk i april månad till 8,6 öre (= 73 öre per lisp.), i maj till 7,7 öre (= 65,8 öre per lisp.) och hade i oktober gått ned till 7,5 öre (= 63 öre per lisp.) samt utgjorde i december månad 8,1 öre (= 69 öre per lisp.). Orsaken till detta starka prisfall låg hos den höjning i hafretullen, hvilken Frankrike, dit en betydlig del af vår hafreexport går, vidtog i slutet af mars månad sistlidna år, då tullen å hafre, dittills utgående med 1 fr. 50 c., bestämdes till 3 fr. Och må i förbigående här erinras, att förhållandet emellan priset å hafre och den i Frankrike företagna höjningen af tullen å denna artikel tydligen vittnar derom, att det i de flesta fall är producenten och icke konsumenten, som drabbas af tullen.

För en öfvergång till nya produktionssätt inom vårt landtbruk erfordras dessutom kapital. Nyss anförda siffror rörande storleken af

intecknad gäld i Sverige visa dock nogsam, att sådant saknas. Och en ytterligare skuldsättning utan bestämd utsigt till framgång lärer ingen vilja förorda. Genom inskränkningar på alla håll torde väl de af landets jordbrukare, hvilka hittills icke behöft åsamka sig alltför stor skuld, ännu någon tid förmå uthärda sin bekymmersamma ställning, men de jordbrukare, hvilkas skuldsättning redan nått eller i betänkelig grad närmat sig den gräns, hvarutöfver den icke kan gå utan att leda till fullständig ruin — och deras antal är för visso högst betydligt — komma helt säkert, lemnade åt sig sjelfva, att gå under. Lägges här-till, att orsakerna till betrycket icke äro af öfvergående natur, samt att jordbrukarnes egna bemödanden under inga förhållanden ensamt kunna åstadkomma någon förbättring i tillståndet, framställer sig ovilkorligen för hvarje fosterlandsvän den frågan, huruvida det icke gifves någon väg, på hvilken staten kan komma jordbrukarne till hjälp.

Såsom hufvudorsaker till jordbruksnäringens nödställda belägenhet hafva under de föregående årens tulldebatter framhållits dels den snabba utveckling, spanmålsodlingen nått i främmande länder, hvarest produktionsvilkoren ställa sig ojemförligt mycket gynsammare än här, dels ock den oerhörda nedsättning i transportkostnaderna, som åstadkommits genom senare tidens lättade kommunikationer och förbättrade transportmedel. Härigenom och till följd deraf att de stora rederiernas täflan sinsemellan under de båda sista åren nedbragt fraktprisen till belopp, som på vissa håll till och med understigit driftkostnaderna, har det skydd, naturen sjelf skänkt emot öfvermåttig konkurrens från aflägsna länder, blifvit omintetgjordt.

Hvad särskildt beträffar Ryssland, hvarifrån betydande kvantiteter höstsäd hit införas, befinna vi oss på spanmålsmarknaden i en synnerligen ofördelaktig ställning till detta vårt grannland, beroende derpå att till följd af de ryska kursförhållandena den ryska spanmålen kan, utan förlust för producenterna, säljas till ett lägre pris än under samma förutsättning den svenska. Förklaringen härtill är följande. När en utländsk köpman tillhandlar sig rysk spanmål af ryska köpmän, får han i regeln betala densamma i guld. De ryska köpmännen deremot betala producenterna i ett med tvångskurs belagdt pappersmynt. Oaktadt kursen å detta betydligt fallit, hafva likväl inom Ryssland spanmålsprisen ej stigit. Den ryske köpmannen gör sålunda på kursen en vinst, hvilken vinst sätter honom i stånd att sälja sin vara till ett billigare pris än han eljest skulle kunna göra. Tager man nu i betraktande, att några utsigter just icke förefinnas, att den ryska pappersrubelns låga kurs skall i nämnvärd grad stiga, samt att den stora mas-

san af jordbrukare i Ryssland för ett ytterst torftigt lefnadssätt och i jmförelse med vår jordbruksidkande befolkning förbrukar blott en obetydlig mängd af kolonialvaror, synes det vara föga hopp derom, att de för Rysslands konkurrenter ogynsamma förhållandena skola förändras.

På samma sätt som Ryssland kan äfven Ostindien till följd af kursförhållandena i landet — der beroende på silfvervärdets fall — utbjuda sitt ofantliga öfverskott af hvete till så lågt pris, att det måste nedtrycka priset på den allmänna marknaden. För Ostindien gäller för öfrigt i ännu högre grad hvad som angående Ryssland blifvit sagdt om befolkningens inskränkta lefnadssätt och små lefnadsomkostnader.

Genom alla dessa omständigheter i förening har emellertid striden mellan den svenske jordbrukaren och hans utländske medtäflare blifvit för den förre alltför ojemn, och han måste i längden blifva undanträngd till och med från den svenska marknaden.

Den inhemska marknaden kan dock, enligt utskottets åsigt, åt våra jordbrukare bevaras. I skyddstullar har staten i sin hand ett verksamt medel att hejda spanmålsimporten och bryta den utländska konkurrensens öfvermagt.

Mot ett återinförande i vårt land af spanmålstullar framställas emellertid åtskilliga anmärkningar, af hvilka de viktigaste äro, att dylika tullar endast komma ett mindre antal större jordegare till godo, men blifva utan inflytande eller rent af skadliga för jordbrukets idkare i öfrigt, samt att spanmålstullar, liksom lifsmedeltullar i allmänhet, genom fördyrande af lefnadskostnaderna verka hämmande på landets öfriga näringar och särskildt ytterligare försämra arbetsklassens ställning.

Den första af dessa anmärkningar grundar sig uppenbarligen på den föreställningen, att icke ens hälften af landets jordbrukare skulle hafva någon höstsäd att aflåta, sedan det egna behofvet deraf blifvit fylldt. Denna föreställning är dock icke riktig. Af en i bevillningsutskottets till Riksdagen 15 januari—5 mars 1887 afgifna betänkande angående vissa delar af tullbevillningen intagen noggrann uträkning visar det sig, att tvärtom det vida öfvervägande antalet jordbrukare kan antagas hafva höstsäd till afyttring och derigenom drager direkt fördel af tull å dessa slag af spanmål. Men äfven de små jordbrukarne, hvilka ej kunna sälja höstsäd, få, ehuru på ett indirekt sätt, gagn deraf, att priset å sådan säd hindras från att falla alltför lågt. Nedsatta pris å höstsäd medföra nemligen alltid nedgång i pris ej blott å andra arter af säd utan äfven å öfriga landbruksalster samt kreatur.

I fråga om spanmålstullars inverkan på produktionsvilkoren för

andra näringar och på de icke jordbrukande klassernas lefnadskostnader, erinrar utskottet, att, enligt hvad erfarenheten från andra länder gifver vid handen, uti ett land, hvilket sjelft producerar spanmål till den myckenhet som vårt land, spanmålspriset icke ökas med den åsatta tullens belopp. Ofvan omförmälda betänkande innehöll till ådagaläggande deraf några meddelanden angående priset å råg i åtskilliga tyska östersjöhamnar, å ena, samt de ryska hamnarne S:t Petersburg och Riga, å andra sidan, före och efter införandet den 15 juli 1879 af spanmålstullar i Tyskland samt före och efter den derstädes i maj månad år 1885 vidtagna höjning af samma tullar. Till dessa upplysningar är utskottet nu i tillfälle att lägga följande. Den 1 november 1887 noterades å Berlins börs priset å hvete till 167,75 riksmark och priset å råg till 126,50 riksmark, allt för 1,000 kilogram. Efter åtskilliga fluktuationer utgjorde priset den 26 i nämnda månad resp. 170,50 och 128 riksmark. Samma dag utkom den nya tullagen, som höjde tullen å hvete och råg från 30 riksmark per 1,000 kilogram till 50 riksmark. Vid följande notering den 28 november hade priset å 1,000 kilogram hvete stigit till 171,50 riksmark och å samma qvantitet råg till 129,50 riksmark. En förhöjning i tullen af 20 riksmark hade sålunda verkat en förhöjning i varans pris af 1,50 riksmark. Under den följande tiden varierade prisen och utgjorde vid noteringen den 27 sistlidne januari 167,50 riksmark för hvete och 122,25 riksmark för råg. Men, invända tullskyddets motståndare, när förhållandet är sådant, hvarför äflas då jordbrukarne att få spanmålstullar? Härtill svarar utskottet, att hvad som i detta hänseende bestämmer jordbrukarne är icke endast den prisförhöjning, som kan väntas blifva en följd af tullen, utan äfven, och i främsta rummet, önskan att sätta en gräns för importen och derigenom bereda tillfälle till afsättning af svensk spanmål på den inhemska marknaden, hvilket i och för sig redan utgör en stor förbättring i det nuvarande tillståndet.

Rörande den egentliga arbetsklassens ställning till frågan om tull på spanmål måste det till en början anses sjelfklart, att för dem, hvilka för sin arbetsförtjenst äro beroende af jordbruksnäringens bestånd, tullarne blifva till väsentlig nytta. Hvarje vara, som säljes, utgör ju produkten af ett på densamma nedlagdt arbete. Det pris, som för en sådan vara betingas, måste alltid till någon del tillfalla den eller dem, som presterat arbetet. Kan man således i någon mån genom lagstiftningen i ett land åstadkomma, att så mycket som möjligt af inhemska produkter säljes, så synes det ovedersägligt, att den inhemske kroppsarbetaren deraf skall hafva en bestämd fördel. Klart

är vidare, att jordbruksnäringens uppblomstring skall till jordbruket åter draga många af de arbetskrafter, som detsamma under dess tryckta läge icke kunnat använda. Den för närvarande för arbetarne i städerna svåra konkurrensen med sysslolöse jordbruksarbetare skall derigenom betydligt inskränkas. För stadsarbetaren, hvilken i allmänhet icke köper säd eller mjöl utan färdigt bröd, har en mindre höjning i priset på spanmål ingen betydelse. I flere städer är nemligen den iakttagelsen gjord, att fluktuationer i spanmålsprisen i allmänhet icke inverka på brödets pris eller sedvanliga vigt. Men äfven om tullarne skulle öka priset med hela sitt belopp, hvilket ännu icke inträffat någonstädes, blefve spanmålspriset det oaktadt icke så litet lägre, än detsamma under en längre följd af år varit. Då arbetarne, trots nu varande låga pris på mjöl, till följd af minskade arbetstillfällen hafva stora svårigheter att skaffa bröd åt sig och de sina, men jordbrukets framåtskridande, enligt erfarenhetens vittnesbörd, för öfriga näringar medför lifligare omsättning och ökad behof af arbetskrafter, synes det vara satt utom allt tvifvel, att en måttlig tull å spanmål skall blifva till gagn jemväl för arbetaren.

I en inom Första Kammaren väckt motion, n:o 30, har herr *L. O. Smith*, af anförda orsaker, hemställt, att alla sådana varor, som hit importerats och hvilka i hemlandet åtnjutit exportpremie, skola vid införseln här draga så mycket högre tull än den i tulltaxan åsatta som motsvarar exportpremien, samt att Kongl. Maj:t måtte bemyndigas vidtaga sådan tullhöjning vid tid då Riksdagen ej är samlad.

Herr *Smith* förordar i detta sitt förslag införandet af ett differentialtullsystem. Frågan om lämpligheten af differentialtullar har i vårt land nyligen varit föremål för pröfning af en dertill utsedd komité, hvilken funnit sig böra afstyrka införandet af dylika tullar till följd af, bland annat, de stora praktiska svårigheter, som möta vid deras tillämpning. På grund häraf och då ett bifall till motionen förutsätter ett uppsägande af våra handelstraktater, hvilka tillförsäkra de olika främmande länderna samma förmåner som den mest gynnade nation, kan utskottet icke tillstyrka bifall till ifrågavarande motion.

På samma grunder anser utskottet sig böra afstyrka det af herr *Smith* i motion n:o 31 inom Första Kammaren gjorda yrkande, att de förhöjda eller nya tullsatser, som under innevarande riksdag möjligen komme att åsättas, ej måtte blifva gällande för varor producerade i Storbritannien och från detta land direkt hit införda.

Yrkanden om tull å spannmål och produkter deraf förekomma i följande motioner:

Inom Första Kammaren: n:o 20 af herr *Reuterswärd*, n:o 52 af herr *P. M. Söderberg m. fl.* och n:o 59 af herr *J. Lundin*; samt

Inom Andra Kammaren: n:o 50 af herr *Jan Eliasson*, n:o 115 af herr *J. Anderson* i Tenhult *m. fl.*, n:o 130 af herr *C. G. Bergendahl m. fl.*, n:o 136 af herr *P. Pehrsson* i Törneryd och n:o 147 af herr *P. Svensson* i Brämhult *m. fl.*

För större öfverskådlighets skull sammanfattas de olika yrkandena i följande tabell:

Föreslagna tullsatser i kronor.

Af	Å 100 kilogram:												
	Omalen spannmål:							Malen spannmål:			Malt, ifrån krossadt.	Kil.	
	Råg.	Hvete.	Korn.	Majs.	Ärtor och bönor.	Häfe.	Vicker.	Andra slag.	Mjöl och gryn, alla slag.	Mjöl och arrovrot.			Majs, malen eller krossadt.
Herr Reuterswärd	2: —	2: —	2: —	—	2: —	fritt.	fritt.	1: 50	3: 50	3: 50	3: 50	2: —	0: 30
» Söderberg m. fl.	4: 50	5: —	4: 50	4: 50	4: 50	2: —	2: —	2: —	6: —	—	3: 50	—	0: 80
» Lundin	—	—	—	—	—	2: —	—	—	—	—	—	—	—
» J. Eliasson	2: —	2: —	2: —	—	2: —	fritt.	fritt.	2: —	3: 50	3: 50	3: 50	2: 50	0: 30
» J. Andersen m. fl.	3: 50	4: —	3: 50	4: —	3: 50	2: —	fritt.	3: —	5: —	5: —	5: —	3: 50	0: 70
» Bergendahl m. fl.	3: —	3: —	3: —	3: —	3: —	1: 50	1: 50	3: —	4: 50	4: 50	4: 50	3: 50	0: 40
» P. Pehrsson	2: —	2: —	2: —	2: —	2: —	fritt.	fritt.	2: —	3: 50	—	3: 50	2: 50	0: 30
» P. Svensson m. fl.	—	—	—	4: —	—	—	—	—	—	—	5: —	—	—

Flere skäl tala obestriddigen för sättandet af olika tullsatser å olika slag af spanmål. Den omalna spanmålen måste dock i detta fall följa samma bestämmelser som den malna. Alla slag af malen spanmål böra emellertid draga samma tull. Då vissa slag af mjöl och gryn för några år sedan voro hos oss belagda med införselsafgifter, visade det sig nemligen mycket svårt att bestämma beståndsdelarne i inkomna mjölpartier, och ofta uppstodo olika meningar vid tullbehandlingen deraf, icke endast emellan tulltjenstemännen och importörerna utan äfven hos mjölhandlare, qvarnegare och andra sakkunnige, ja, till och med vetenskapsmän, till hvilkas afgörande frågorna hänskötos, hade stor svårighet att å mikroskopisk väg komma på det klara med innehållet.

Hvad beträffar *hvete* och *råg*, af hvilka det förra i och för sig kan synas böra beläggas med högre tull än den senare, har utskottet tagit hänsyn jemväl till följande omständigheter. Då hvetet är icke obetydligt tyngre än rågen och lemnar mera mjöl än denna — en hektoliter af det förra väger omkring 81,2 kilogram, under det att en hektoliter råg väger endast omkring 73,1 kilogram, och då procenten finsiktadt mjöl af råg utgör 60 å 65 procent, uppgår densamma för hvete till 65 å 75 procent — måste en efter vigt utgående tull drabba hvetet drygare per tunna än rågen, äfven om tullen sättes lika för båda slagen.

I Frankrike utgick spanmålstullen, enligt de den 28 mars 1885 vidtagna förändringar i landets allmänna tulltariff af den 7 maj 1881, med följande belopp:

		Produkter af euro- peiskt ursprung eller importerade direkt från länder utom Europa.	Produkter från länder utom Europa, importerade från nederlag i Europa.
		<i>Francs.</i>	<i>Francs.</i>
å hvete, spelt och blandsäd:			
omalen.....	för 100 kilogram	3: —	6: 60
malen	» » »	6: —	9: 60
å omalen hafre, råg och			
korn	» » »	1: 50	5: 10
å malt.....	» » »	1: 90	5: 50
å gryn	» » »	5: 50	? *)
Efter den i mars 1887 vid-			
tagna höjning i spanmåls-			
tullarne utgör tullsatsen:			
å omalet hvete	» » »	5: —	8: 60

*) Här tillkommer å tullen 5 francs 50 centimer en nederlagsafgift.

å omalen råg och korn.....	för 100 kilogram	1: 50	5: 10
å » hafre	» » »	3: —	6: 60
å malen spanmål.....	» » »	8: —	11: 60

I maj 1885 fastställdes i Tyskland följande tullsatser å spanmål:

å omalen spanmål:			Mark.
hvetet och råg	för 100 kilogram	3: —	
hafre och korn	» » »	1: 50	
majs, bohvetet, skidfrukter och andra slag	» » »	1: —	
malt	» » »	3: —	
å malen spanmål:			
mjöl och gryn.....	» » »	7: 50	

Genom lagen af den 26 november 1887 höjdes dessa tullar till:

å omalen spanmål:			Mark.
hvetet och råg	för 100 kilogram	5: —	
hafre	» » »	4: —	
korn	» » »	2: 25	
majs	» » »	2: —	
å malen spanmål:			
mjöl och gryn.....	» » »	10: 50	

Bevillningsutskotten vid riksdagarne år 1886 och den 15 januari —5 mars 1887 hade för all omalen spanmål, utom hafre och vicker, föreslagit en tullsats af 2 kronor för 100 kilogram. Förhållanden hafva emellertid sedan dess inträdt, som göra, att utskottet anser sig icke kunna nu föreslå Riksdagen en så låg tullsats. Dels hafva, på sätt här ofvan blifvit nämndt, betydliga tullhöjningar skett såväl i Frankrike som Tyskland, dels har priset särskildt å råg och korn ytterligare fallit. Så höga tullsatser som de af herr *Söderberg m. fl.* och herr *J. Anderson m. fl.* förordade har utskottet likväl icke funnit antagliga. För den ekonomiska lagstiftningen gäller, liksom för hvarje annan lagstiftning, att genomgripande förändringar skola med försigtighet vidtagas. I betraktande häraf har utskottet beslutit föreslå Riksdagen en tull å omalen spanmål af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. I jämförelse med de af flere motionärer yrkade tullsatsen af 3 kronor 50 öre ända till 5 kronor synes en tull af 2 kronor 50 öre vara väl låg. Utskottet erinrar dock, att denna tullsats, under nuvarande spanmålspris, för råg utgör omkring 30 procent af den tullpligtiga varans värde.

Af hvad utskottet förut anfört framgår, att *majs*, som numera på

grund af sisthållne Riksdags beslut drager en tull af 2 kronor för 100 kilogram, bör åsättas samma tull som annan omalen spanmål, eller 2 kronor 50 öre för 100 kilogram. Deremot undantager utskottet från denna tullsats *hafre* och *vicker*. Det kunde visserligen tyckas vara öfverflödigt att belägga hafre, som är en af våra förnämsta exportartiklar, med tull. Af de motionärer, hvilka yrkat tull å detta sädeslag, har emellertid anmärkts, att i ett genomfördt skyddssystem icke borde saknas tull å hafre, enär import deraf egde rum. Enligt officiella underrättelser uppgick denna import år 1886 till något öfver två millioner kilogram. Då veterligt är, att hafreimporten under sistlidna år öfverstigit importen år 1886 och sålunda visar tendens till ökning, samt till utskottets kännedom kommit, att hafre numera hit införes icke blott för att härifrån åter utföras utan till konsumtion inom landet, finnes icke något skäl, hvarför man ej skulle belägga äfven detta slag af spanmål med tull. Denna tull har utskottet ansett lämpligen kunna bestämmas till 1 krona för 100 kilogram. Och enär vicker, såsom känt är, oftast användes blandadt tillsammans med hafre, bör vicker draga tull lika med hafre.

På grund af det anförda får utskottet hemställa:

1:o) att på omalen spanmål, råg, hvete, korn, majs, ärter och bönor samt alla öfriga slag, utom hafre och vicker, måtte sättas en tull af 2 kronor 50 öre för 100 kilogram, och

2:o) att på hafre och vicker måtte sättas en tull af 1 krona för 100 kilogram.

Herr *L. O. Smith* har i en inom Första Kammaren väckt motion, n:r 55, hemställt, att mjöltullarne måtte fastställas i sådant riktigt förhållande till eventuella spanmålstullar, att handelsqvarnarne icke genom desamma, på allmänhetens bekostnad, otillbörligt gynnas och den naturliga konkurrensen utestänges, samt att groft sammanmalet rågmjöl, den fattiges viktigaste och outhärligaste näringsämne, icke åläggas högre skatt än den, af hvilken qvarnarne drabbas, d. v. s. rågtullens belopp med tillägg af högst 3 procent.

Vid bestämmandet af tullsatserna för mjöl är det af vikt att tillse, dels att tullen icke, i förhållande till tullen å den omalna spanmålen, sättes så låg, att man löper fara att omintetgöra verkningarna af sädes-tullarne och framkalla en stor och lönande mjölimport, dels att qvarn-industrien, som för närvarande befinner sig i ett synnerligen tryckt

läge, erhåller skydd mot den utländska konkurrensen. Af hvilken betydhet denna är, inhemtas af de vid detta betänkande fogade statistiska tabeller, som jemväl utvisa, att införseln af mjöl är stadd i stadigt stigande.

Såsom redan vid frågan om tullen å omalen spanmål blifvit anmärkt, har utskottet, på uppgifna skäl, funnit samma tullsats böra gälla för mjöl af olika slags säd. Utskottet anser det icke heller vara lämpligt att skilja emellan så kalladt sammanmalet mjöl och finsiktadt mjöl. Införseln af groft sammanmalet rågmjöl sker nästan uteslutande från Ryssland. Importen hit af ryskt rågmjöl utgjorde år 1885 omkring 9,400,000 kilogram, men år 1886 blott omkring 7,800,000 kilogram samt lär, enligt hvad utskottet från trovärdigt håll hört uppgifvas, under år 1887 hafva ytterligare nedgått. Allt rågmjöl, som från Ryssland hit införes, kan emellertid icke antagas vara sammanmalet mjöl. Men äfven om så vore, har likväl importen af dylikt mjöl endast utgjort ungefär en tiondedel af hela Sveriges mjölimport. Vår mjölimport består sålunda till ojemförligt största delen af en finare vara, som icke kan kallas »den fattiges viktigaste och outhärligaste näringsämne».

Vid utförseln af mjöl lemnas i Tyskland, enligt gällande tullagar, restitution efter 65 procent mjölutbyte vid förmalning af råg till sikt och efter 75 procent vid dylik förmalning af hvete. Vår spanmål är, äfven då den är välbergad, i allmänhet tjockskaligare än den under sydligare klimat vuxna och lemnar följaktligen ett något ringare mjölutbyte. Utgår man icke desto mindre äfven hos oss från den i Tyskland fastställda utbytesprocenten, finner man, genom en lätt gjord uträkning, att den föreslagna spanmålstullen, af 2 kronor 50 öre, omräknad i mjöltull, utgör 3 kronor 85 öre. Till detta belopp måste sedermera läggas dels ränta på den erlagda tullen, dels ock någon ersättning för den högre frakt, som ett parti säd betingar i förhållande till motsvarande parti mjöl. En tull å spanmål, satt till det belopp, som erhålles efter en dylik sammanräkning, skänker likväl icke qvarnegaren något som helst skydd. Qvarnegarne äro jordbrukarnes naturliga afnämare, och det måste därför ligga i de sistnämndes intresse, att qvarnegarne komma i en sådan ställning, att de icke, för att kunna bestå i den skarpa konkurrensen, tvingas att till det yttersta nedtrycka prisen på den inhemska spanmålen. I utlandet har man också till fullo beaktat detta förhållande.

I Frankrike utgjorde enligt lagen af år 1885 tullen för hvete 3 francs. Denna tullsats, efter ofvan angifna utbytesprocent omräknad

till mjöltull, gör 4,62 francs, men tullen å mjöl var satt till 6 francs. År 1887, då hvetetullen höjdes till 5 francs, höjdes mjöltullen till 8 francs.

I Tyskland utgjorde spanmålstullen år 1879 1 mark och skulle, på förut angifvet sätt omräknad till mjöltull, hafva utgjort 1,54 mark. Mjöltullen var bestämd till 3 mark. Då spanmålstullen år 1885 höjdes till 3 mark, hvaremot svarar en mjöltull af 4,62 mark, höjdes samtidigt mjöltullen till 7,50 mark. Och år 1887, då spanmålstullen bestämdes till 5 mark, motsvarande en mjöltull af 7,69 mark, satte man mjöltullen till 10,50 mark.

I det förslag, som danska regeringen år 1886 framlade för riksdagen, var, med en spanmålstull af 1 krona 50 öre (= 2 kronor 31 öre mjöltull), tullen å malen spanmål föreslagen till 4 kronor.

Hvilken styrka den tyska qvarnindustrien, som är vår qvarnindustri farligaste konkurrent, genom tullagstiftningen vunnit gent emot denna framgår af följande officiella uppgifter på de kvantiteter råg- och hvetemjöl, som under senaste åren från Preussen importerats till Sverige:

	Rågmjöl.	Hvetemjöl.
År 1879	3,883,574 kilogram	3,706,298 kilogram
» 1880	794,681 »	4,422,000 »
» 1881	2,222,542 »	5,149,542 »
» 1882	2,640,716 »	6,121,647 »
» 1883	5,681,738 »	5,657,321 »
» 1884	6,508,547 »	6,879,019 »
» 1885	13,619,200 »	7,107,093 »
» 1886	17,451,293 »	8,459,520 »

Utskottet har dock icke vågat föreslå Riksdagen att åt den svenska qvarnindustrien gifva ett så betydligt skydd, som den tyska åtnjuter. En så hög tull skulle nemligen verka så godt som importförbud. Hvarje belopp, som går utöfver den till mjöltull omräknade spanmålstullen, med tillägg af ofvan omförmälda ränte- och ersättningsbelopp, innebär alltid åtminstone någon fördel för qvarnegaren. Utskottet ämnar för sin del föreslå Riksdagen att bestämma tullen för mjöl till 4 kronor 30 öre för 100 kilogram.

Till grund för de uträkningar, hvilka i det föregående gjorts angående spanmålstullens belopp omräknad till mjöltull, har legat den procent mjöl, som erhålles vid förmalning af råg. Vid hveteförmalningen är utbytesprocenten högre, och i fråga om hvete blir tullen, omräknad till mjöltull, 3 kronor 33 öre. För hvetemjöl åtnjuter qvarn-

egaren således högre skydd. Då härtill kommer, att man måste antaga, det ungefär lika mycket hvete som råg förmåles till sikt, ställa sig med en tull af 4 kronor 30 öre förhållandena betydligt gynsamare för qvarnegaren än nu, då han saknar allt skydd. Genom en tull af 4 kronor 30 öre har utskottet åt qvarnegaren bibehållit ungefär samma skydd, som åt honom afsågs, då spanmålstullen föreslogs till 2 kronor och mjöltullen till 3 kronor 50 öre.

För den händelse Riksdagens beslut blifver, att tull skall åsättas malen spanmål, torde utskottet framdeles komma i tillfälle att undersöka, huruvida och till hvilket belopp restitutioner af erlagd tull må finnas böra medgifvas vid återutförsel af spanmål, som till landet införts och härstädes förmalts.

I anledning af hvad sålunda förekommit, får utskottet hemställa,
3:o) att malen spanmål, mjöl och gryn, alla slag, måtte åsättas en tull af 4 kronor 30 öre för 100 kilogram.

I sammanhang med tull på mjöl, bör, på sätt flere af motionärerne föreslagit, tull jemväl åsättas mjöl af andra vegetabiliska ämnen än spanmål, hufvudsakligen till förekommande af missbruk vid import af mjöl, i följd hvaraf utskottet hemställer,

4:o) att mjöl af arrowrot och andra vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spanmål eller hänföras till medicinalier, måtte åsättas en tull af 4 kronor 30 öre för 100 kilogram.

Malt.

Då malt utgör en förädlad produkt af korn, och vid mältningen ungefär en fjerdedel af kornets vikt går förlorad, torde tullen å malt böra sättas något högre än för korn. Men vid det förhållande att maltets krossning är en jmförelsevis enkel åtgärd, som icke kräfver användandet af synnerligen dyrbara maskiner, erfordras icke å det krossade maltet någon särskildt högre tullsats, utan får utskottet hemställa,

5:o) att malt, äfven krossadt, måtte åsättas en tull af 3 kronor för 100 kilogram.

Kli.

Såsom af den föregående framställningen inhemtas, har utskottet föreslagit en proportionsvis vida ringare tull å mjöl, än hvad som i utlandet förekommer. Våra idkare af qvarnindustrien äro därför i behof äfven af den lättnad i näringens tryckta läge, som skulle kunna beredas genom åsättande af tull å kli, hvilken vara i allt större qvan-

titeter till riket införes. Tullen å kli kommer dessutom att medföra, att den inkomna varan underkastas en noggrannare undersökning och skall sålunda bidraga till hämmande af missbruk vid import deraf. Utskottet måste emellertid taga hänsyn till den stora betydelse, denna artikel har vid kreatursutfodringen, och kan af detta skäl ej tillstyrka bifall till de föreslagna högre tullsatserna, utan hemställer,

6:o) att kli, alla slag, måtte åsättas en tull af 30 öre för 100 kilogram.

I motion, n:o 32 inkom till Första Kammaren, har herr *L. O. Smith* hemställt, att Riksdagen måtte under namn af efterskatt pålägga alla de varor, som finnas i landet den dag, förhöjd tull eller skatt träder i kraft, samma förhöjda tull eller skatt som från den dagen skall af varan utgöras vid införsel eller tillverkning, börande dock anstånd med betalningen af efterskatten medräknas, der sådant påfordras.

Utskottet hade stannat i stor tvifvel till motionären, om denne blott i någon mån antydt, huru han tilltog sig slagets utförande. För sin del kan utskottet icke annat än hemställa,

7:o) att ifrågavarande motion af Riksdagen lemnas utan afseende.

Såsom ofvan är antydt, ligger det stor vikt deruppå, att Riksdagen finner för godt bifalla något eller några af de förslag, som nya eller höjda tullar å alster af jordbruksnäringen, utskottet framställt, Riksdagens beslut måtte med första möjliga befordras till verkställighet. Under nämnda förutsättning torde därför befinnas lämpligt, att Riksdagen, i sammanhang med beslutets öfverlemnande, hos Kongl. Maj:t gör framställning i sådant syfte.

Utskottet får således hemställa,

8:o) att, för den händelse tull åsättes flere eller färre af de ofvan under n:is 1:o)—6:o) omförmälda artiklar, Riksdagen jemväl måtte besluta, att dessa tullar skola, såsom tilläggsafgifter till nu gällande tull-taxa, jemväl innevarande år utgöras från den tid, som af Kongl. Maj:t bestämmes, samt i skrifvelse till Kongl. Maj:t, jemte öfverlemnande af sitt sålunda fattade beslut, anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes, så fort ske kunde, förordna om beslutets trädande i kraft.

Slutligen hemställer utskottet

9:o) att genom utskottets här ofvan gjorda hemställanden måtte anses besvarade ej blott herr *Smiths* förut omförmälda motioner n:is 30, 31 och 55 inom Första Kammaren utan äfven herr *Lundins* motion, samt, i de uti detta betänkande omhandlade delar, de ofvannämnda motioner, som väckts af herrar *Reuter-svärd*, *Söderberg* m. fl., *Lundin*, *J. Eliasson*, *J. Anderson* m. fl., *Bergendahl* m. fl., *P. Pehrsson* och *P. Svensson* m. fl.

Stockholm den 3 februari 1888.

På utskottets vägnar:

ER. GUST. BOSTRÖM.

Reservation:

af herr *Nyström*, *J. E.*, som röstat för att utskottet nu endast skulle föreslå de förra året föreslagna tullar af två kronor för spannmål och 3 kronor 50 öre för mjöl per 100 kilogram.

Herr *Lithander* har anmält, att han till följd af sjukdom icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.

Bilagor

Litt. A—P.

Litt. A.

II

	Råg (omalen).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	87,563,566	12,002,889	2,806,309	405,099	— 84,757,257	— 11,597,790
1878—1882 i årligt medeltal	120,995,851	15,312,324	1,288,022	182,609	— 119,707,829	— 15,129,715
1883	172,015,996	20,707,808	1,145,477	137,896	— 170,870,519	— 20,569,912
1884	155,134,282	17,402,204	2,790,958	313,076	— 152,343,324	— 17,089,128
1885	188,777,095	20,828,650	1,057,757	137,551	— 187,719,338	— 20,691,099
1886	130,999,292	12,117,435	854,173	79,012	— 130,145,119	— 12,038,423
1887 (omkring)	154,632,000	—	1,706,000	—	— 152,926,000	—

Litt. B.

Beregningsutskottets Beträffande No 1.

	Hvete (omalet).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	gram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	3,185,476	576,753	8,396,148	1,670,588	+ 5,810,672	+ 1,093,835
1878—1882 i årligt medeltal	20,267,520	4,770,909	5,216,288	893,434	— 15,051,232	— 3,877,475
1883	50,214,892	8,966,945	1,282,148	221,060	— 48,932,744	— 8,745,885
1884	47,337,164	6,470,967	622,804	85,137	— 46,714,360	— 6,385,830
1885	47,683,888	6,643,718	1,727,936	257,766	— 45,955,952	— 6,385,952
1886	32,832,142	3,830,416	3,539,916	412,991	— 29,292,226	— 3,417,425
1887 (omkring)	37,656,000	—	1,745,000	—	— 35,911,000	—

Litt. C.

	Hafre (omalen).					
	Inførsel.		Utførsel.		Ofverskott af inførsel (-) eller utførsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	886,340	115,280	216,558,673	29,559,977	+ 215,672,333	+ 29,444,697
1878—1882 i årligt medeltal	1,412,300	158,390	261,041,253	29,115,993	+ 259,628,953	+ 28,957,603
1883	906,307	111,660	270,761,773	26,531,318	+ 269,855,466	+ 26,419,658
1884	3,790,321	466,980	175,848,395	17,693,165	+ 172,058,074	+ 17,226,185
1885	2,349,775	257,869	233,052,224	23,332,382	+ 230,702,449	+ 23,074,513
1886	2,211,289	210,072	245,109,334	23,285,386	+ 242,898,045	+ 23,075,314
1887 (omkring)	—	—	247,599,000	—	—	—

Litt. D.

	Korn (malet).					
	Inførsel.		Utførsel.		Ofverskott af inførsel (-) eller utførsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	9,612,844	1,459,724	30,225,953	4,371,138	+ 20,613,109	+ 2,911,414
1878—1882 i årligt medeltal	9,296,401	1,372,640	35,087,052	4,858,933	+ 25,790,651	+ 2,486,293
1883	13,459,820	1,578,400	30,387,265	3,563,440	+ 16,927,445	+ 1,985,040
1884	14,950,428	1,643,625	23,020,180	2,530,800	+ 8,069,752	+ 887,175
1885	16,528,760	1,652,876	15,047,689	1,805,723	— 1,481,071	+ 152,847
1886	4,035,693	423,748	35,473,208	3,724,687	— 31,437,515	+ 3,300,939
1887 (omkring)	5,044,000	—	37,288,000	—	— 32,244,000	—

Bevillingsudskottets Betänkande N:o 1.

III

Litt. E.

	Malt (malet).					
	Inførsel.		Utførsel.		Öferskott af inførsel (—) eller utførsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	438,379	68,749	32,571	5,108	— 405,808	— 63,641
1878—1882 i årligt medeltal	1,148,033	185,102	72,143	11,591	— 1,075,890	— 173,511
1883	1,691,370	277,680	94,046	15,440	— 1,597,324	— 262,240
1884	1,101,144	165,840	139,364	22,880	— 961,780	— 142,960
1885	1,132,924	181,268	41,713	6,674	— 1,091,211	— 174,594
1886	1,044,067	167,051	144,241	23,079	— 899,826	— 143,972

Litt. F.

	Vicker (omalen).					
	Inførsel.		Utførsel.		Öferskott af inførsel (—) eller utførsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	74,704	11,728	190,008	30,225	+ 115,304	+ 18,497
1878—1882 i årligt medeltal	455,532	78,088	78,764	12,380	— 376,768	— 65,708
1883	37,352	5,520	194,880	30,000	+ 157,528	+ 24,480
1884	8,120	950	281,764	32,965	+ 273,644	+ 32,015
1885	12,180	1,728	469,336	65,748	+ 457,156	+ 64,020
1886	8,234	769	396,953	37,049	+ 388,719	+ 36,280

Litt. G.

	Ärter och Åkerbönor (omalna).					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	962,761	146,267	2,165,525	311,984	+ 1,202,764	+ 165,717
1878—1882 i årligt medeltal	2,442,964	346,214	1,961,028	272,733	— 481,936	— 73,481
1883	612,598	78,890	1,610,079	216,360	+ 997,481	+ 137,470
1884	1,393,973	171,710	2,887,069	355,630	+ 1,493,096	+ 183,920
1885	178,600	26,790	2,301,261	345,206	+ 2,122,661	+ 318,416
1886	103,763	11,414	3,875,532	426,308	+ 3,771,769	+ 414,894

Litt. H.

	Andra slag af omalen spannmål.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	141,482	14,163	1,298	79	— 140,184	— 14,084
1878—1882 i årligt medeltal	407,572	40,903	24,662	1,999	— 382,910	— 38,904
1883	290,752	29,120	29,854	2,930	— 260,898	— 26,190
1884	206,647	19,695	—	—	— 206,647	— 19,695
1885	129,800	22,829	—	—	— 129,800	— 22,829
1886	480	48	—	—	— 480	— 48

Litt. I.

	Malen spanmål: Gryn.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	186,192	33,050	49,096	9,781	— 137,096	— 23,269
1878—1882 i årligt medeltal	170,633	29,290	127,221	25,045	— 43,402	— 4,245
1883	54,956	11,285	166,940	32,330	+ 111,984	+ 21,045
1884	58,051	12,474	187,874	36,224	+ 129,823	+ 23,750
1885	87,998	17,484	214,708	30,536	+ 126,710	+ 13,052
1886	130,920	25,212	247,097	34,862	+ 116,177	+ 9,650

Litt. K.

	Rågmjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+)	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	43,634,332	6,475,031	938,500	149,440	— 42,695,832	— 6,325,591
1878—1882 i årligt medeltal	18,894,895	2,622,755	754,233	105,571	— 18,140,662	— 2,517,184
1883	22,862,461	3,200,745	1,828,646	256,010	— 21,033,815	— 2,944,735
1884	20,854,674	2,815,381	4,297,544	580,165	— 16,557,130	— 2,235,216
1885	32,891,242	4,111,405	4,064,261	609,639	— 28,826,981	— 3,501,766
1886	34,952,824	3,844,811	1,308,151	196,223	— 33,644,613	— 3,648,588
1887 (omkring)	37,300,000	—	1,761,000	—	— 35,539,000	—

Litt. L.

	Hvetemjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	23,498,814	7,219,434	2,462,508	726,203	— 21,036,306	— 6,493,231
1878—1882 i årligt medeltal	26,257,271	7,703,670	2,413,499	717,223	— 23,843,772	— 6,986,447
1883	33,880,121	8,470,030	6,868,548	1,717,137	— 27,011,573	— 6,752,893
1884	39,150,388	8,613,085	7,253,232	1,595,711	— 31,897,156	— 7,017,374
1885	39,355,924	8,264,744	6,860,650	1,715,163	— 32,495,274	— 6,549,581
1886	38,552,222	7,710,444	6,145,594	1,536,399	— 32,406,628	— 6,174,045
1887 (omkring)	34,782,000	—	5,362,000	—	— 29,420,000	—

Litt. M.

	Kornmjöl.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+)	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	388,851	54,886	17,369	2,451	— 371,482	— 52,435
1878—1882 i årligt medeltal	337,241	47,427	5,123	721	— 332,118	— 46,706
1883	572,680	80,175	15,101	2,114	— 557,579	— 78,061
1884	936,048	131,047	17,399	2,436	— 918,649	— 128,611
1885	1,056,228	147,872	7,046	986	— 1,049,182	— 146,886
1886	1,540,430	215,660	16,665	2,333	— 1,523,765	— 213,327

Litt. N.

	Mjöl: andra slag.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	69,092	11,035	—	—	— 69,092	— 11,035
1878—1882 i årligt medeltal	109,047	18,353	—	—	— 109,047	— 18,353
1883	137,545	23,293	27,257	3,631	— 110,288	— 19,662
1884	150,122	23,005	19,662	2,572	— 130,460	— 20,433
1885	178,067	27,972	19,273	2,718	— 158,794	— 25,254
1886	34,169	5,039	9,682	1,162	— 24,487	— 3,877

Litt. O.

	Kli.					
	Införsel.		Utförsel.		Öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+).	
	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.	Kilogram.	Värde.
1873—1877 i årligt medeltal	1,719,007	101,100	218,268	12,837	— 1,500,739	— 88,263
1878—1882 i årligt medeltal	5,171,323	307,137	720,829	43,138	— 4,450,494	— 263,999
1883	1,807,536	108,452	6,005,636	360,338	+ 4,198,100	+ 251,886
1884	7,048,982	422,939	3,634,660	218,080	— 3,414,322	— 204,859
1885	11,717,169	703,030	3,460,514	207,631	— 8,256,655	— 495,399
1886	7,445,759	446,746	4,821,433	289,286	— 2,624,326	— 157,460

Öfversigt af värdet af Sveriges införsel och utförsel af landtmanna-

	1879.		1880.		1881.	
	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.
Lefvande djur ..... Kr.	756,139	5,251,402	1,136,741	6,987,137	860,234	4,813,600
Kött..... »	692,900	88,625	828,650	69,900	950,755	64,232
Flask ..... »	6,759,877	43,610	11,284,232	118,090	10,320,408	313,524
Ost ..... »	282,480	198,000	320,495	287,150	387,157	137,376
Smör ..... »	2,529,375	8,741,520	5,206,175	10,521,555	3,526,232	10,213,368
Ägg ..... »	65,910	105,226	23,215	143,530	56,736	103,051
Spanmål och produkter deraf ..... »	27,155,385	41,763,794	34,294,951	41,483,024	38,235,801	27,530,995
Summa Kr.	38,242,066	56,192,177	53,094,459	59,610,386	54,337,323	43,176,146
Öfverskott af Utförsel = + } Införsel = - } ..... »		+ 17,950,111		+ 6,515,927		- 11,161,177
Särskildt å spanmål och produkter deraf		+ 14,608,409		+ 7,188,073		- 10,704,806

Litt. P.

produkter under åren 1879—1886 efter kommerskollegii berättelser.

1882.		1883.		1884.		1885.		1886.	
Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.	Införsel.	Utförsel.
1,166,484	8,107,112	1,702,303	10,997,270	1,753,278	11,729,833	1,622,091	8,113,095	1,058,163	6,632,820
997,651	130,106	1,035,301	75,418	841,746	125,191	1,198,071	190,165	1,227,444	149,392
5,511,340	251,606	8,655,016	122,166	5,093,297	258,589	6,618,495	993,734	6,198,921	1,270,677
762,249	165,222	346,758	242,446	390,311	183,541	417,504	70,630	305,540	92,459
3,333,103	11,645,202	4,097,222	16,326,688	4,860,701	17,212,447	4,454,647	20,613,141	3,984,230	20,511,215
60,247	122,471	66,054	142,296	34,227	160,229	45,994	141,233	59,017	161,850
39,455,747	32,827,263	45,132,309	33,210,040	40,646,276	23,519,747	46,813,719	28,544,414	30,794,742	30,079,247
51,286,821	53,248,982	61,034,963	61,116,324	53,619,836	53,189,577	61,170,521	58,666,412	43,628,057	58,897,666
	+ 1,962,161		+ 81,361		— 430,259		— 2,504,109		+ 15,269,609
	— 6,628,484		— 11,922,269		— 17,126,529		— 18,269,305		— 715,495

Rättelser

i bevillningsutskottets betänkande n:o 1:

Pag. III. Bil. Litt. D.

Rubriken: *Korn (malet)* skall vara *Korn (omalet)*.

I kolumnen »öfverskott af införsel (—) eller utförsel (+): kilogram» är
för år 1886 uppgifvet — 31,437,515, skall vara + 31,437,515
» » 1887 » — 32,244,000, » » + 32,244,000

Pag. IV. Bil. Litt. E.

Rubriken: *Malt (malet)* skall vara *Malt (omalet)*.
